

Diarienummer: Ku2022/00647

Till: ku.remissvar@regeringskansliet.se

Kopia: lottie-ann.lindstrom@regeringskansliet.se

Viaplay Group Radios yttrande över betänkandet Innehållsvillkor för public service på internet och ordningen för beslut om förhandsprövning – SOU 2022:5

Viaplay Group AB, namnändrat från Nordic Entertainment Group AB, är Nordens ledande mediekoncern med streamingtjänster, tv-kanaler, radiostationer och produktionsbolag.

Bakgrund

Viaplay Group Radio (i fortsättningen Viaplay) ställer sig bakom ambitionen att public service-bolagens verksamhet på internet ska kunna regleras på samma sätt som görs i marknätet. Det är en viktig princip att inte reglera medier mer än absolut nödvändigt, vilket leder till att etableringsfriheten i tråd ska värnas. Kraven på tillstånd för sändningar i marknätet måste anses vara ett undantag motiverad av frekvensbrist. Men eftersom public service-bolagens verksamhet på internet sedan länge inte bara är en spegling av sändningarna i marknätet, är det viktigt att den fångas in av regleringen.

Viaplay menar att public service-bolagen ska ha tydliga uppdrag i allmänhetens tjänst, så att den övriga mediebranschen vet hur bolagen ska och får använda allmänna medel. En mångfald av medieföretag med olika ägare är viktig i en demokrati, vilket gör att public service måste regleras så att verksamheten fokuserar på det som är uppdragen. Om mediemångfalden ska kunna

upprätthållas måste de privatägda mediebolagen kunna verka utan att på varje område riskera att möta konkurrens från offentligt finansierade mediebolag.

Utredningen berör knappast alls konkurrensen på mediemarknaden, vilket är en brist. Förslaget att låta Myndigheten för press, radio och tv ta beslut om förhandsprövningen av nya tjänster är bra eftersom det minskar risken för partipolitisk påverkan. Men förhandsprövningen gäller numera inte kärnverksamheten, vilket är mycket märkligt mot bakgrund av att kärnverksamheten numera innefattar både sändningar i marknätet och det som finns på egna internetplattformar. I stort sett allt public service gör ligger utanför, vilket inte kan vara tanken med förhandsprövningen.

Viaplay önskar att kommande public service-utredning undersöker alla de frågor som blir aktuella i samband med att public service under kommande tillståndsperiod troligen övergår till att ha internet som primär distributionsform, en övergång som gör att public service kan konkurrera med alla medieföretag i alla branscher.

4.5 Överväganden och förslag

4.5.1 Hur villkor på internet kan ställas upp

Utredningen föreslår att programrelaterade villkor som anges i radio- och tv-lagen får ställas upp för radio, tv och sökbar text-tv samt för beställradio och beställ-tv genom tråd där verksamheten finansieras med public service-avgift. Utredningen föreslår alltså att innehåll som inte träffas av radio- och tv-lagen, textpubliceringar till exempel, inte omfattas.

Viaplay menar att förslaget inte är tillfredsställande eftersom en del av verksamheten fortsätter att falla utanför regleringen, samtidigt som public service-bolagen själva uppenbarligen inte ser detta som ett hinder för att fortsätta med det som SVT själva kallar sin "multimediala strategi" (Ann Lagercrantz, divisionschef SVT, i radioprogrammet Medierna 20220521).

Men alternativet – att utvidga radio- och tv-lagens tillämpningsområde – är värre eftersom den berör många aktörer. Alternativet hade varit att återigen påminna inte minst SVT om att textpubliceringar utan koppling till tv-program inte är en del av uppdraget i allmänhetens tjänst. Viaplay menar att detta visar att public service-bolagens uppdrag inför nästa tillståndsperiod måste utredas grundligare.

4.5.2 Innehållsvillkor som är lämpliga att ställa upp under den återstående delen av tillståndsperioden

Utredningen föreslår att villkor om opartiskhet och saklighet, genmäle, samt förbud mot reklam och annat kommersiellt gynnade, bör kunna ställas upp för den återstående tillståndstiden.

Viaplay bifaller utredningens förslag, men noterar också att det är otillfredsställande att en stor del av verksamheten på de egna plattformarna online - inte omfattas av de villkor som gäller för sändningarna i marknätet. Främst sådant som tillgänglighet för funktionshindrade och mediets särskild genomslagskraft. Det understryker behovet av att inför nästa tillståndsperiod noga utreda hur uppdragen online ska formuleras och verksamheten bedrivas.

4.5.3 Beriktigade

Utredningen föreslår att radio- och tv-lagen ändras så att krav på beriktigande kan ställas för sådant som förekommer i ett program som sänds via tråd och där verksamheten finansieras med allmänna medel.

Viaplay bifaller utredningens förslag.

4.5.4 Granskningsnämndens uppdrag

Utredningen föreslår att nämnden granskar program online på samma sätt som när de sänts.

Viaplay noterar att det som läggs upp online kan vara annat än program och menar att allt som publiceras måste kunna granskas.

Om detta inte sker under innevarande tillståndsperiod, bör kommande public service-utredning definierar vad det är public service-bolagen ska göra, skapa en begreppsapparat för verksamheten online och bestämma hur den ska granskas.

4.5.5 Sanktioner vid överträdelse av innehållsvillkor för verksamhet på internet

Utredningen föreslår att överträdelser ska beivras genom offentliggörande och särskild avgift.

Viaplay bifaller förslaget, men noterar att utredningen på andra ställen hänvisar till EU:s statsstödsregler där det framgår att det ska finnas möjlighet att återta medel som används till annat än det noga definierade uppdraget. Sådana möjligheter saknar granskningsnämnden, vilket inför nästa tillståndsperiod bör åtgärdas.

4.5.6 Uppföljning av innehåll på internet under innevarande tillståndsperiod

Utredningen föreslår att de villkor som ska gälla ska omfattas av granskningsnämndens årliga uppföljning.

Viaplay bifaller förslaget, men noterar att granskningen under kommande tillståndsperiod bör göras självständigt och, inte som idag, enbart bygga på public service-bolagens egna redovisningar.

4.6 En övergång till ett mer teknikneutralt public service-uppdrag

Utredningen resonerar kring olika sätt att administrativt reglera public service.

Viaplay saknar en analys av vad de förändringar som skett i mediebranschen de senaste åren betyder för behovet av offentligt finansierade medier. Utredningen behandlar inte heller annat än undantagsvis public service förhållande till den samlade mediemarknaden och konkurrensförhållandena på denna. Detta är en brist på nästkommande public service-utredning bör rätta till.

5. Ordningen för beslut vid förhandsprövning

Utredningen föreslår att det slutgiltiga beslutet om en ny tjänst ska godkännas eller inte, ska flytta från regeringen till Myndigheten för press, radio och tv.

Viaplay bifaller förslaget. Men det kan också noteras att ordningen att det sedan 2020 bara är den kompletterande verksamheten som kan vara föremål för förhandsprövning, inte är tillfredsställande, allra minst sedan även verksamheten online på egna plattformar räknas till kärnverksamheten. Den verksamhet som kan förhandsprövas är en så liten del av den samlade offentligt finansierade verksamheten att den inte kan anses uppfylla syftet bakom förhandsprövningen - att göra avvägningar mellan samhällsintresset av en ny tjänst och påverkan på den samlade mediemarknaden. När medieföretagen övergår till internet är denna avvägning viktig eftersom potentiella konkurrenter finns på hela mediemarknaden. Nästkommande public service-utredning bör undersöka möjligheterna att hela public service-verksamheten omfattas av förhandsprövningen.

Stockholm 2022-06-29

Christer Modig
VP Viaplay Group Radio